

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
В.о. декана факультету іноземних мов
Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО
“ 12 ” серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗЗСО

(обов'язкова)

Освітньо-професійні програми: «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

Спеціальність: 035 Філологія

Галузь знань: 04 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
факультет іноземних мов

Мова навчання: англійська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни
“Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗЗСО”
складена відповідно до освітньо-професійної програми
«Англійська мова і література та друга іноземна мова»
зі спеціальності 035 Філологія,
затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича протоколом № 7 від 29.04.2024 р.

Розробники: _____ к. ф. н. доцент Бешлей О.В. _____

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри _____ англійської мови _____

Протокол № 7 від “ 12 ” серпня 20 24 року

Завідувач кафедри _____ _____ Єсипенко Н.Г. _____

Схвалено методичною радою факультету / навчально-наукового інституту

Протокол № 1 від “ 12 ” серпня 20 24 року

Голова методичної ради факультету /
навчально-наукового інституту

 _____ Беженар І.В. _____

Передмова

Навчальна дисципліна є ключовою у підготовці майбутніх учителів, оскільки визначає ефективність їхньої професійної діяльності в умовах закладів загальної середньої освіти, зокрема даючи здобувачам теоретичну базу та практичні навички, необхідні для ефективного викладання іноземної мови відповідно до сучасних освітніх стандартів і комунікативно-діяльнісного підходу.

Мета навчальної дисципліни: формування в здобувачів професійно-методичної компетентності викладача іноземної мови. Методична компетенція – це сукупність методичних знань, навичок, вмінь та індивідуальних якостей майбутніх вчителів. Ця компетенція функціонує як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, мотивувати, досліджувати та контролювати процеси навчання, освіти, виховання та розвитку школярів у класній і позакласній роботі з англійської мови. Згідно із сучасною європейською тенденцією, система методичної освіти майбутнього вчителя іноземної мови передбачає формування у студентів білінгвальної (рідної- й іншомовної) методичної компетенції. В лекційному курсі студенти знайомляться з загальноприйнятими теоретичними положеннями методики. Особлива увага приділяється умінню складати план уроку, розрізняти етапи уроку, його типи; аналізувати урок, визначати особливості навчальної програми, оцінювати та складати тестові завдання.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Програмні результати навчання

ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПР 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПР 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПР 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	3	6	3	90	2	15		15		60		іспит
Заочна	3	6	3	90	2	8				82		іспит

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Communicative Language Teaching												
Тема 1. Introduction to ELT. Communicative language teaching		2				8		2					10
Тема 2. Psychological issues in ELT. Learner styles		2				8		2					10
Тема 3. Teaching different age groups. Learner autonomy		2				8							12
Тема 4. Bloom's taxonomy. Problem-based learning		2				8							12
Разом за ЗМ 1		8				32		4					44

	Teaching Procedures											
Тема 5. Classroom management		2				8		2				10
Тема 6. Lesson planning		2				8						12
Тема 7. Error correction. Assessment. Feedback		2				8		2				10
Тема 8. Test		1				4						6
Разом за 3М 2		7				28		4				38
Усього		15				60		8				82

Тематика семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Teaching grammar	2 год.	0
2	Тема 2. Teaching vocabulary	2 год.	0
3	Тема 3. Teaching pronunciation	2 год.	0
4	Тема 4. Teaching listening	2 год.	0
Змістовий модуль 2.			
5	Тема 5. Teaching speaking	2 год.	0
6	Тема 6. Teaching reading	2 год.	0
7	Тема 7. Teaching writing	2 год.	0
8	Тема 8. Test	1 год.	0
	Разом	15 год.	0

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Interactive methods of teaching foreign languages in secondary schools.	4 год.	7 год.
2	Тема 2. The use of digital technologies in foreign language teaching.	4 год.	7 год.
3	Тема 3. Developing communicative skills.	4 год.	5 год.
4	Тема 4. Strategies for teaching listening comprehension in a school setting.	4 год.	5 год.
5	Тема 5. Reading as a key competence in foreign language learning.	4 год.	5 год.
6	Тема 6. Teaching writing: types of exercises and best practices.	4 год.	5 год.
7	Тема 7. The use of authentic materials in foreign language lessons.	4 год.	5 год.

8	Тема 8. Gamification in language learning: opportunities and challenges.	4 год.	5 год.
Змістовий модуль 2.			
9	Тема 9. Teaching foreign languages in primary school: specific features.	4 год.	5 год.
10	Тема 10. Assessing students' speaking skills: traditional and alternative approaches.	4 год.	5 год.
11	Тема 11. Formative assessment in foreign language teaching.	4 год.	5 год.
12	Тема 12. Using storytelling to enhance students' speaking skills.	4 год.	5 год.
13	Тема 13. Working with literary texts in foreign language lessons.	4 год.	5 год.
14	Тема 14. Differentiation and inclusive practices in foreign language education.	4 год.	5 год.
15	Test	4 год.	8 год.
	Разом	60 год.	82 год

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи; стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Питання контролю навчальних досягнень

1. Listening as a skill; its primacy among other skills in ELT; anticipating difficulties in teaching Listening; ways to improve students' listening skills.
2. Designing Listening Activities: pre/during/after-listening activities following students' age and level.
3. Listening subskills: for gist, for detail, for specific information.
4. Reading as a skill; anticipating difficulties; ways to improve students' reading skills – role of authentic materials.
5. Reading subskills: skimming, scanning, extensive.
6. Designing Reading Activities: pre/post-reading activities following students' age and level.
7. Speaking as a skill; anticipating difficulties in teaching Speaking; ways to improve students' speaking skills.
8. Role of fluency and accuracy in teaching speaking.
9. Speaking Activities: their types, appropriateness and effectiveness regarding students' age and level.
10. Errors correction techniques in speaking.
11. Writing as a skill; anticipating difficulties in teaching Writing; ways to improve students' writing skills.
12. Writing text types/genres. Their appropriateness and effectiveness in terms of students' age and level.
13. Teaching Writing: product/process-oriented approaches; their importance in ELT.
14. Errors correction techniques in writing.
15. Teaching English beyond the classroom: out of class/ school activities; their importance.

16. Teaching Grammar: the importance, aims, principles and approaches (deductive and inductive).
Teaching Grammar in Context: a communicative approach to selecting grammar material.
17. Teaching Grammar in Context: stages in teaching grammar and ideas for classroom communicative activities.
18. Teaching Vocabulary: main ways of vocabulary.
19. Communicative activities for presenting and practising vocabulary patterns. The role of concept-checking questions in teaching vocabulary. Provide examples.
20. Teaching Vocabulary: modern IT is used for vocabulary teaching.
21. Vocabulary games. Their types, appropriateness and effectiveness regarding students' age and level.
22. Teaching Pronunciation: the importance, content, problems of correct pronunciation.
23. Teaching Pronunciation: main steps, tasks for developing pronunciation.
24. Teaching Pronunciation: stress, intonation and correction of pronunciation mistakes.
25. Teaching Translation: ideas for classroom activities and their benefits for students.
26. Classroom management: establishing and maintaining rapport, classroom dynamics, and modes of interaction.
27. Testing: types and implementation.
28. Lesson planning: notion, purpose, stages and components.
29. Ways of integrating 4 skills in ELT. Provide examples.
30. Ways of conducting feedback on classroom activities; its importance in ELT.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку). Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за участь під час лекцій та семінарів, виконання тестових завдань, підготовку рефератів, рефлексивних есе, презентацій, доповідей). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Кількість балів за модуль дорівнює сумі поточних видів контролю:

- за участь під час занять – 12 балів (2 бали за заняття)
- виконання тестових завдань – 3 бали (1 раз на модуль)
- критичний аналіз 5 відео – 10 балів (по 2 бали за відео)
- індивідуальних презентацій (доповідей) – 5 балів
- Критерії оцінювання:
- Логічна побудова думки під час усного чи письмового висловлювання
- Правильне використання англійської мови
- Використання джерел і посилання на них
- Вміння працювати у групі (за умови виконання групових проєктів)
- Вміння аналізувати джерела подані різними медіаресурсами

Критерії та параметри оцінювання проєктів:

- активність кожного учасника проєкту – 1 бал
- колективний характер проведеної роботи – 1 бал
- необхідна і достатня глибина проникнення в проблему, залучення знань з інших областей, довідність наведених аргументів – 3 бали

- правильність використання англійської мови – 2 бали
- уміння аргументувати свої висновки – 1 бал
- естетика оформлення проекту – 1 бал
- уміння відповідати на питання опонентів, лаконічність і аргументованість відповідей кожного члена групи – 1 бал

Критерії оцінювання результатів навчання (з навчальної дисципліни) на підсумковому контролі

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* : усні відповіді - по 5 балів, проект і есе - по 15 балів.

Відповіді на питання №1, №2 в кожному з білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2:

Бали	Характеристика відповіді
5	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
4	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
3	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
2	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
1-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №3 і №4 мають практичний характер (есе - 500 слів та проект, виконаний у групі)

Критерії та параметри оцінювання есе

Теза. Сформульовано тезу, яка презентує власну, незмінну впродовж усього викладу позицію щодо порушеної в завданні проблеми – 4 бали. У роботі немає вправного формулювання тези, але є речення та ключові слова, що відбивають власний погляд на обговорювану проблему – 1 бал. Не сформульовано тези. Зміст висловлення свідчить про

відсутність власної позиції щодо порушеної проблеми й неформованість того чи іншого погляду на неї. Теза не відповідає запропонованій темі – 0 балів

Аргументи. Подано розвиток власної думки, наведено доречний і переконливий аргумент (доказ, підстава для обґрунтування, підтвердження висловленої тези), який пов'язує тезу з прикладами – 4 бали. Не наведено жодного аргументу для обґрунтування тези або наведений аргумент не є доречним – 0 балів

Логічність, послідовність. Висловлювання демонструє зосередженість на обговорюваній проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу). Заявлена теза послідовно доводиться. Студент постійно тримає порушену ним проблему у фокусі своєї уваги, не відступаючи вбік. Студент висловлює думки в певній послідовності, відбирає лексичний матеріал і мовленнєві засоби відповідно до теми й ситуації – 4 бали. Помітне відхилення від обговорюваної теми, є порушення логічності, цілісності, послідовності, Робота не структурована за абзацами – 1 бал. Логіки викладу, цілісності й послідовності думки немає – 0 бал.

Висновок. Наприкінці власного висловлювання студент робить підсумок зі свого доведення, указуючи на те, яку думку (позицію) він урешті тримав у полі зору, коли наводив аргументи й приклади. Висновок відповідає запропонованій темі й органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів – 3 бали. Висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами – 1 бал. Висновку немає; висновок не відповідає сформульованій у власному висловлюванні тезі; висновок не пов'язаний з аргументами – 0 балів.

Критерії та параметри оцінювання проектів:

1. Змістовне наповнення та методична цінність (Content & Methodology) – 5 балів
  - Відповідність темі та повнота розкриття питання (2 бали).
  - Обґрунтованість вибору методів навчання та їх практична цінність (2 бали).
  - Оригінальність та застосування сучасних підходів (1 бал).
2. Структура, логічність та оформлення (Structure & Presentation) – 4 бали
  - Чіткість та послідовність викладення матеріалу (2 бали).
  - Якість оформлення, використання мультимедійних ресурсів (1 бал).
  - Відповідність вимогам та грамотність (1 бал).
3. Командна робота та внесок учасників (Collaboration & Contribution) – 3 бали
  - Рівномірний розподіл обов'язків у групі (1 бал).
  - Ефективна взаємодія між учасниками та відповідальність за виконання завдання (1 бал).
  - Виконання проекту вчасно та дотримання дедлайнів (1 бал).
4. Презентація та відповідь на запитання (Presentation & Q&A) – 3 бали
  - Чіткість, впевненість та грамотність у презентації (1 бал).
  - Взаємодія з аудиторією та вміння утримувати увагу (1 бал).
  - Аргументованість відповідей на запитання викладача й колег (1 бал).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)								Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Усна частина і письмове завдання	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

30		30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи та освітні технології навчання

У процесі викладання дисципліни «Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗЗСО» використовуються різні методи та форми викладання і навчання. За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико – синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький. Види занять з дисципліни: практичні заняття, самостійна робота. Використовуються як традиційні, так і новітні й інтерактивні методи навчання. При відборі сучасних методів навчання враховуються наступні критерії, відповідно до яких використані методи повинні:

- створювати атмосферу, в якій студент відчуває себе вільно і комфортно, стимулювати його інтереси, розвивати бажання практичного вживання іноземної мови;
- заохочувати студента в цілому, зачіпаючи його емоції, почуття, тощо;
- стимулювати його мовні, когнітивні і творчі здібності;
- активізувати аспіранта, роблячи його головною діючою особою в навчальному процесі, активно взаємодіючи з другими учасниками цього процесу;
- створювати ситуації, в яких викладач не є центральною фігурою, тобто, студент повинен усвідомити, що вивчення іноземної мови пов'язано з його особистістю і інтересами, а не з прийомами і засобами навчання використані викладачем;
- навчити аспіранта працювати над мовою самостійно на рівні його фізичних, інтелектуальних і емоційних можливостей – одночасно забезпечити диференціацію і індивідуалізацію навчального процесу;
- передбачити різні роботи в аудиторії: індивідуальну, групову, колективну, в певній мірі, стимулюючи активність студентів, їх самостійність, творчість.

На даному етапі основним методом навчання іноземних мов є комунікативний метод. У процесі навчання за комунікативним методом аспіранти набувають комунікативної компетентності – здатності користуватись мовою залежно від конкретної ситуації. Вони навчаються комунікації у процесі самої комунікації.

Для досягнення комунікативної компетенції – комунікативних вмінь, сформованих на основі мовних знань, навичок і вмінь використовуються також методи навчання, основані на рекомендаціях **British Council** (Британської Ради) в Україні, а саме: **TBL** (Task-Based Learning/навчання, що базується на завданнях), **PPP** (Presentation-PracticeProduction / Представлення-Практика-Продуктування), **CLIL** (Content and Language Integrated Learning/навчання мови через інтеграцію) та ін.

Політика академічної доброчесності відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартам вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та ін. нормативно-правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>).

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №16 від 25 листопада 2024 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №1 від 22.01.2025), під час проходження курсу «Методика навчання іноземної мови та літератури в ЗЗСО» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- -тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті. Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні/зимові школи тощо.

Рекомендована література

Основна

1. A Course of English Language Teaching, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2019. 168 с.
2. Teaching English: socio-cultural aspect, 3 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач: Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 104 с.
3. Introduction to Teaching English, 1 курс: Навчально-методичний посібник / Укладач : Бешлей О.В. Чернівці, 2020. 122 с.

4. Курс методики викладання іноземної мови: Навчально-методичний посібник / Укладач : Єсипенко Н.Г. Чернівці : Родовід, 2014. 192 с.
5. Blyzniuk M. Lecture-Notes on Methodology of TEFL. Chernivtsi: Ruta, 1999. 163 p.
6. Морська Л. І. Теорія та практика методики навчання англійської мови. Тернопіль, Астон, 2003. 248 с.
7. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ, 2012. 328 с.
8. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов : навч. посібник. К.: Знання, 2010. 206 с.
9. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : Підручник / Кол. авторів Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезикова та ін. К.: Вид. центр «Академія», 2010. 327 с.
10. Навчальні програми для 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/often-requested/educational-programs/>

Допоміжна

1. Hadfield J. Introduction to Teaching English. Oxford, 2010. 176p.
2. Harmer, J. (2007) How to Teach English: An Introduction to the Practice of English Language Teaching. Harlow: Pearson Longman. 2nd edition.
3. Larsen-Freeman, D. and M. Anderson (2011) Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press
4. Littlewood, W. (1981) Communicative Language Teaching: An Introduction. Cambridge: Cambridge University Press
5. Nunan, D. (1989) Designing Tasks for the Communicative Classroom. Cambridge: Cambridge University Press
6. Richards J.C., Rodgers T.C. Approaches & Methods in Language Teaching: a Description & Analysis. – Cambridge: CUP, 1991 p.
7. Scrivener, J. (2012) Classroom Management Techniques. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Stern H.H. Fundamental Concepts of Language Teaching. – Oxford: OUP, 1996. – 582 p.
9. Thornbury, S. (2002) How to Teach Vocabulary. Harlow: Longman.
10. Ur, P. (2012) A Course in English Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press. 2nd edition.
11. Willis, D. and J. Willis (2007) Doing Task-Based Teaching. Oxford: Oxford University Press

Інформаційні ресурси

1. British Council. Teach English.Resources. Lesson plans – Режим доступу: <http://www.teachingenglish.org.uk/teaching-adults/resources/lesson-plans>
2. Resources for Teachers and Students of English. – Режим доступу: <http://www.tesol.net>
3. Printables. Projectables. Video Lessons. – Режим доступу: <https://en.islcollective.com>
4. <https://www.ted.com/topics/education>
5. English Club – teaching tips / teaching large classes. – Режим доступу: <https://www.englishclub.com/teach-english.htm>
6. Nunan, D. Nine steps to learner autonomy. – Режим доступу: http://www.andrasprak.su.se/polopoly_fs/menu/standard/file/2003_11_Nunan_eng.pdf
7. Teaching English – Classroom management issues. – Режим доступу: <http://www.teachingenglish.org.uk/search/site/classroom%20mangement>
8. Pro Teacher Directory. – Режим доступу: www.proteacher.com
9. Schools World. – Режим доступу: www.schoolsworld.tv

10. The Teacher's Guide. – Режим доступа:

www.theteachersguide.com/ClassManagement.htm